

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens förvaltning
Samhällsbyggnadsförvaltningen

Till Kommunstyrelsen

Datum 2021-05-31
Dnr KS 2022/010186

Statusrapport gällande Österåkers kommuns mottagande enligt massflyktsdirektivet

Sammanfattning

Migrationsverket har föreslagit att Österåkers kommun ska ta emot 81 krigsflyktingar från Ukraina under perioden 1 juli 2022-31 december 2022. Kommunen kommer att erhålla en ekonomisk kompensation i form av en schablonersättning.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslås besluta

Lägga statusuppdateringen till handlingarna.

Bakgrund

Flyktingsituationen

Sedan krigsutbrottet i Ukraina har enligt UNHCR cirka sju miljoner personer lämnat Ukraina. Antalet internflyktingar bedöms av IOM ha minskat under de senaste veckorna från 8 miljoner till drygt 7 miljoner. Grannländerna är de stora mottagarländerna. Polska myndigheter uppskattar att cirka två miljoner flytt till Polen. Grannländerna är stora mottagarländer, särskilt Polen. Polska myndigheter uppskattar att cirka 2 miljoner ukrainare som flytt undan kriget befinner sig i landet. Antalet personer som lämnar Ukraina fortsätter vara relativt stabilt och är jämfört med den inledande fasen av konflikten avsevärt lägre.

Migrationsverket nya huvudscenario är 55 000 sökande från Ukraina i år. Det lägre scenariot är 45 000 och det högre scenariot är 100 000. Fram till mitten av juni hade 39 908 ukrainska medborgare ansökt om skydd sedan krigets start 24 februari 2022. Det är för närvarande 35 903 inskrivna ukrainare med tillstånd enligt massflyktsdirektivet. Hur många som vistas i Sverige utan att ha ansökt om skydd är okänt i och med att det inte finns något viseringstvång för ukrainare.

Evakueringsboenden

Österåker beslutade tidigt att anmäla till Migrationsverket att vi hade möjlighet att ta emot flyktingar till så kallade evakueringsboenden. Dessa boenden var ett sätt att hjälpa Migrationsverket i ett akut

Tjänsteutlåtande

skede eftersom platserna på Migrationsverkets egna anläggningsboenden var för få. Kommunen har fått ekonomisk ersättning enligt schablonmodell för de inrapporterade platserna.

Kommunen valde att lösa evakueringsboendena genom att samarbeta med de konferensanläggningar och hotell som finns i kommunen och som under senvintern fortfarande hade vakanser med anledning av pandemin. Vi hade krigsflyktingar boende på Runö Möten & event, Berga Beds och Hotel Public. Dessa flyktingar stannade i kommunen under några veckor innan de kunde flytta vidare till ett av Migrationsverkets anläggningsboenden.

Anvisning till Österåker i enlighet med ny förordning

Migrationsverket har på regeringens uppdrag beslutat om ett anvisningstal för samtliga Sveriges kommuner. Målet har varit en jämnare fördelning i Sverige. Anvisningstalen gäller under perioden 1 juli 2022-31 december 2022. I enlighet med den nya förordningen kommer ansvaret för mottagandet med undantag av myndighetsutövning att övergå till kommunerna. Det föreslagna anvisningstalet för Österåker är 81 personer.

Den föreslagna ersättningsnivån, som ännu inte är beslutad, är:

- 300 kr/dygn för vuxna
- 150 kr/dygn för barn
- 10 000 kr startersättning per person
- 15 000 kr engångsersättning per person

Kommunens tjänstemän har i olika fora fört fram till Länsstyrelsen och Migrationsverket att det är orimligt att ersättningsnivån skiljer sig mellan barn och vuxna och att det även borde utgå en tomhyresersättning. Bostadssituationen i Stockholmsregionen är ansträngd och kostnadsnivåerna är högre än i vissa andra delar av Sverige. Om det är familjer med flera barn där det inte kommer att finnas kostnader för återställande är bedömningen att beloppsnivåerna kommer att vara tillräckliga. Erfarenheten visar dock att kostnaden för överslitage kan uppgå till mycket höga belopp vilket skulle belasta kommunen. Bland annat har Landshövdingen fört fram Stockholmskommunernas synpunkter i samtal med regeringen.

En stor och svår fråga är hanteringen av så kallade spruckna EBO:s, det vill säga krigsflyktingar som har ordnat eget boende men där det inte längre är möjligt att bo kvar. Ett flertal kommuner står med samma utmaning där barnen har börjat i skolan och i vissa fall har föräldrarna börjat arbeta. En flytt till annan kommun genom Migrationsverkets försorg kan därför få stora konsekvenser. Enligt den nu gällande rutinen ska spruckna EBO vända sig till Migrationsverket som i görligaste mån försöker ta hänsyn till nuvarande boendeort men det finns inga garantier.

Boendeplanering i Österåker

En bostadsgrupp bestående av representanter för KSF, SBF, Socialförvaltningen och Armada arbetar med att anordna boenden för de flyktingar som kommer att anvisas till Österåker enligt massflyktsdirektivet. Med det nu gällande anvisningstalet för Österåker, 81 personer, är bedömningen att kommunen kommer att klara mottagandet under hösten 2022. Förhyrning

Tjänsteutlåtande

kommer företrädesvis att ske hos privata aktörer. I enlighet med massflyktsdirektivet kommer personerna inte att vara skrivna på sin boendeadress och det kommer därför inte att finnas ett hyreskontrakt mellan kommunen och de boende.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Kristina Eineborg
Näringsliv- och utvecklingsdirektör

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadsdirektör

Expedieras

Digitala Signaturer